Biblioteks- och kulturhusprojektet, utredning

KUVÄL 28.05.2026 § 82

Beredning

Kultur- och välfärdsdirektör Leif Eriksson tfn 040 568 4138

Kultur- och fritidsnämnden beslutade 8.3.2023 § 34 tillsätta en projektplaneringsarbetsgrupp för det nya biblioteket, vars uppgift är att kartlägga minst tre alternativa och ändamålsenliga utplaceringsalternativ för det nya biblioteket, lokal- och servicelösningar också beaktande användarnas synvinkel och dessutom att stöda bibliotekschefen i processen att uppgöra de eventuella finansieringsansökningarna gällande biblioteket.

Projektarbetsgruppen beslutade enhälligt under sitt sammanträde att föreslå för stadsstyrelsen som första alternativ Societetshusets tomt och på andra plats (utan inbördes ordning) Kartongfabriken, Busstationstomten och Drottningstranden. Förteckningen presenterades på stadsstyrelsens sammanträde 27.1.2025. (bakgrundsmaterial)

Päivi Ahvonen anställdes för att göra en biblioteks- och kulturhusutredning, vilken färdigställdes år 2025. (bakgrundsmaterial)

Kultur- och välfärdsnämnden tillsatte en ny projektplaneringsarbetsgrupp för biblioteks- och kulturhuset 10.9.2025 § 6, vars uppgift var att utifrån biblioteks- och kulturhusutredningen föreslå ett ändamålsenligt utplaceringsalternativ för det nya biblioteket. Projektarbetsgruppen skulle föreslå byggnadens lokal- och servicelösningar samt eventuellt finansieringsmodeller.

Arbetsgruppen har bestått av representanter för nämnderna, stadsstyrelsen, äldrerådet, rådet för personer med funktionsnedsättning, ungdomsfullmäktige och sakkunnigorganet för kultur samt tjänsteinnehavare på ansvarsområdena kultur och välfärd samt stadsutveckling.

Den nya projektplaneringsarbetsgruppen beslutade koncentrera sig på utplaceringsalternativet för Societetshusets kvarter och beställa av Aie Arkkitehdit Oy en tomtstudie om tomten bredvid Societetshuset. Projektarbetsgruppen beslutade senare att också beställa en tomtstudie som komplettering av den så kallade Ståhls tomten bredvid Societetshuset.

Utifrån tomtstudien föreslog projektplaneringsarbetsgruppen att stadens representanter skulle förhandla med ägarna för såväl Ståhls som Kartongfabrikens fastigheter om en eventuell affär.

Stadsplaneringschef Marko Luukkonen och planerare Perttu Huhtiniemi har gett lägesöversikter om olika tomtalternativ. (bakgrundsmaterial)

Arbetsgruppen beslutade reda ut som tjänsteinnehavararbete hur mycket användning en eventuell blackbox skulle ha. Enligt utredningen gjord av Jahkob Tjäder skulle det finnas användning för en blackboxlokal på 200 personer. (bakgrundsmaterial)

Projektplaneringsarbetsgruppen fick i maj en inbjudan och bekantade sig

med Köpcentret Gallerian som alternativ till nytt bibliotek och om möjligheten att uppföra en blackbox på bakgården.

Arbetsgruppen anser att ett nytt biblioteks- och kulturhus bör främja utvecklingen av stadsbilden och synergifördelarna för kulturfunktioner.

Arbetsgruppen beslutade enhälligt föreslå stadsstyrelsen Societetshusets tomt som första alternativ. Arbetsgruppen föreslår att Ståhls tomt inlöses till staden och att man på tomten bygger ett biblioteks- och kulturhus med en blackbox för cirka 200 personer.

Biblioteks- och kulturhusets lokalbehov uppgår till cirka 2 900 m^2 och en grov kostnadsberäkning för projektet uppgår till 8,7 miljoner euro (3 000 €/m^2). Inlösningen av Ståhls fastighet innefattas inte i detta belopp.

Föredragning

Kultur- och välfärdsdirektör Leif Eriksson

Förslag

Kultur- och välfärdsnämnden fattar följande beslut:

a) staden löser in den så kallade Ståhlska tomten och bygger ett bibliotek- och kulturhus på ca 2.900 m^2 på Societetshusets och Ståhlska fastighetens tomter.

b) att nämnden skickar vidare förslaget via stadsstyrelsen till stadsfullmäktige för behandling och fattande av upphandlingsbeslut.

Behandling
Ordförande Pertti Lohenoja lade fram ett ändringsförslag och föreslog att förslagets a-punkt ändras enligt följande:

a) Staden löser in den så kallade Ståhlska tomten och bygger biblioteks- och kulturhuset på Societetshusets tomt och Ståhlska tomten inklusive tillräckliga kulturlokaler. Ifall att Ståhlska fastigheten inte går att förvärva till stadens ägo till ett rimligt pris, påbörjas projektplanering på kartongfabrikens tomt.

Kultur- och välfärdsnämnden understödde Lohenojas ändringsförslag enhälligt.

Ledamot Thomas Rosenberg lade fram ett ändringsförslag och föreslog att förslagets b-punkt ändras till:

b) Biblioteks- och kulturhuset har ett lokalbehov på ungefär 2 900 m^2 och en grov kostnadsberäkning för projektet är 8,7 miljoner euro (3 000 €/m^2). Inlösning av Ståhlska fastigheten ingår inte i beloppet.

Förslagets b-punkt ändras till punkt c.

Nämnden understödde Rosenbergs ändringsförslag enhälligt.

Beslut

Kultur- och välfärdsnämnden beslutade:

a) Staden löser in den så kallade Ståhlska tomten och bygger biblioteks- och kulturhuset på Societetshusets tomt och Ståhlska tomten inklusive tillräckliga kulturlokaler. Ifall att Ståhlska fastigheten inte går att förvärva till stadens ägo till ett rimligt pris, påbörjas projektplanering på kartongfabrikens tomt.

b) Biblioteks- och kulturhuset har ett lokalbehov på ungefär 2 900 m^2 och

en grov kostnadsberäkning för projektet är 8,7 miljoner euro (3 000 €/m^2). Inlösning av Ståhlska fastigheten ingår inte i beloppet.

c) Förslaget skickas för behandling till stadsstyrelsen och vidare till stadsfullmäktige för fattande av upphandlingsbeslut.

Paragrafen justerades omedelbart.

STST 01.06.2026 § 176

Föredragning

Stadsdirektör Tomas Björkroth

Förslag

Stadsstyrelsen föreslår stadsfullmäktige att stadsfullmäktige beslutar om genomförandet av biblioteks- och kulturhuset i enlighet med förslaget från biblioteks- och kulturhusarbetsgruppen så att man som primärt alternativ löser in den så kallade Ståhlska tomten och bygger biblioteks- och kulturhuset på Societetshusets tomt och Ståhlska tomten inklusive tillräckliga kulturlokaler. Ifall det inte går att förvärva Ståhlska fastigheten till stadens ägo till ett rimligt pris påbörjas projektplanering på s.k. Kartongfabrikens tomt.

Stadsstyrelsen föreslår vidare att stadsfullmäktige godkänner biblioteks- och kulturhusarbetsgruppens förslag om lokalbehovet och kostnaderna för biblioteks- och kulturhuset, totalt cirka 2 900 m2 och 8,7 miljoner euro (baserat på en kalkylmässig kostnad på 3 000 €/m2), och beaktar de anslag som behövs för investeringen i budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2028–2029. I detta belopp ingår inte inlösning av Ståhlska fastigheten.

Paragrafen justeras omedelbart.

Behandling

Föredraganden ändrade sitt beslutsförslag så att följande text läggs till i beslutsförslaget:

Projektets finansieringsalternativ ska utredas innan beslut om genomförande: utöver en direkt balansfinansierad investering ska även livscykelmodell och extern leasing- eller hyreslösning bedömas. Samtidigt ska möjligheterna att utnyttja grön finansiering och eventuella stöd kopplade till energieffektivitet utvärderas.

Projektets intäktsbas ska specificeras och utvecklas genom användaravgifter, lokalhyror, evenemangsintäkter samt sponsor- och samarbetsavtal.

För att maximera användningsgraden ska samarbetsmöjligheter med olika aktörer ännu kartläggas, och särskild vikt fästas vid mångfunktionella och flexibla lokallösningar.

Lotte-Marie Stenman gjorde understödd av Agneta Alm ändringsförslaget:

Stadsstyrelsen föreslår stadsfullmäktige att stadsfullmäktige beslutar om genomförande av biblioteks- och kulturhuset så att det primära alternativet är att anskaffa den så kallade Ståhls tomten och att bygga biblioteks- och kulturhuset på Societetshusets och Ståhls tomt innefattande tillräckliga kulturlokaler. Om Ståhls tomt inte fås i stadens ägo till ett rimligt pris

påbörjas projektplaneringen av biblioteks- och kulturhuset på Societetshusets tomt.

Stadsstyrelsen föreslår vidare att stadsfullmäktige godkänner biblioteks- och kulturhusarbetsgruppens förslag om lokalbehov och kostnader, inalles cirka 2 900 m2 och 8,7 miljoner euro (baserat på kalkylmässiga kostnaden för 3 000 euro per kvadratmeter), och beaktar de anslag som behövs för investeringen i budgeten för 2027 och i ekonomiplanen för 2028–2029. Detta belopp omfattar inte anskaffningen av Ståhls fastighet.

Om Ståhls fastighet inte kan anskaffas till rimligt pris och projektplaneringen inleds endast på Societetshusets tomt, tillämpas biblioteks- och kulturhusets lokalbehov på nytt med ett separat beslut.

Stadsstyrelsens ordförande konstaterade att det under diskussionen gjorts ett understött ändringsförslag, så omröstning med namnupprop ska förrättas. Ordföranden gjorde följande förslag gällande röstningsordningen: Utgångsförslaget är JA och Stenmans ändringsförslag är NEJ. Stadsstyrelsens ordförande hörde sig för om röstningsordningen och röstningssättet kan godkännas enhälligt. Stadsstyrelsen var enhällig i ärendet.

Omröstning med namnupprop förrättades:

I omröstningen gavs röster enligt följande: Två (2) JA-röster (Isotalo, Lohenoja), sju (7) NEJ-röster (Stenman, Heijnsbroek-Wirén, Alm, Eriksson, Skogster, Helander, Peräkylä). Stadsstyrelsens ordförande konstaterade att Stenmans ändringsförslag blivit stadsstyrelsens beslut tillagt med stadsdirektörens ändrade beslutsförslag

Beslut

Stadsstyrelsen föreslår stadsfullmäktige att stadsfullmäktige beslutar om

genomförande av biblioteks- och kulturhuset så att det primära alternativet är att anskaffa den så kallade Ståhls tomten och att bygga biblioteks- och kulturhuset på Societetshusets och Ståhls tomt innefattande tillräckliga kulturlokaler. Om Ståhls tomt inte fås i stadens ägo till ett rimligt pris påbörjas projektplaneringen av biblioteks- och kulturhuset på Societetshusets tomt.

Stadsstyrelsen föreslår vidare att stadsfullmäktige godkänner biblioteks- och kulturhusarbetsgruppens förslag om lokalbehov och kostnader, inalles cirka 2 900 m2 och 8,7 miljoner euro (baserat på kalkylmässiga kostnaden för 3 000 euro per kvadratmeter), och beaktar de anslag som behövs för investeringen i budgeten för 2027 och i ekonomiplanen för 2028–2029. Detta belopp omfattar inte anskaffningen av Ståhls fastighet.

Om Ståhls fastighet inte kan anskaffas till rimligt pris och projektplaneringen inleds endast på Societetshusets tomt, tillämpas biblioteks- och kulturhusets lokalbehov på nytt med ett separat beslut.

Projektets finansieringsalternativ ska utredas innan beslut om genomförande: utöver en direkt balansfinansierad investering ska även livscykelmodell och extern leasing- eller hyreslösning bedömas. Samtidigt ska möjligheterna att utnyttja grön finansiering och eventuella stöd kopplade till energieffektivitet utvärderas.

Projektets intäktsbas ska specificeras och utvecklas genom användaravgifter, lokalhyror, evenemangsintäkter samt sponsor- och samarbetsavtal.

För att maximera användningsgraden ska samarbetsmöjligheter med olika aktörer ännu kartläggas, och särskild vikt fästas vid mångfunktionella och flexibla lokallösningar.

Denna paragraf justerades omedelbart.

FM 09.06.2026 § 71
533/12.03.00/2026

Förslag

Stadsfullmäktige beslutar om genomförande av biblioteks- och kulturhuset så att det primära alternativet är att anskaffa den så kallade Ståhls tomten och att bygga biblioteks- och kulturhuset på Societetshusets och Ståhls tomt innefattande tillräckliga kulturlokaler. Om Ståhls tomt inte fås i stadens ägo till ett rimligt pris påbörjas projektplaneringen av biblioteks- och kulturhuset på Societetshusets tomt.

Stadsstyrelsen föreslår vidare att stadsfullmäktige godkänner biblioteks- och kulturhusarbetsgruppens förslag om lokalbehov och kostnader, inalles cirka 2 900 m2 och 8,7 miljoner euro (baserat på kalkylmässiga kostnaden för 3 000 euro per kvadratmeter), och beaktar de anslag som behövs för investeringen i budgeten för 2027 och i ekonomiplanen för 2028–2029. Detta belopp omfattar inte anskaffningen av Ståhls fastighet.

Om Ståhls fastighet inte kan anskaffas till rimligt pris och projektplaneringen inleds endast på Societetshusets tomt, tillämpas biblioteks- och kulturhusets lokalbehov på nytt med ett separat beslut.

Projektets finansieringsalternativ ska utredas innan beslut om genomförande: utöver en direkt balansfinansierad investering ska även livscykelmodell och extern leasing- eller hyreslösning bedömas. Samtidigt ska möjligheterna att utnyttja grön finansiering och eventuella stöd kopplade till energieffektivitet utvärderas.

Projektets intäktsbas ska specificeras och utvecklas genom användaravgifter, lokalhyror, evenemangsintäkter samt sponsor- och samarbetsavtal.

För att maximera användningsgraden ska samarbetsmöjligheter med olika aktörer ännu kartläggas, och särskild vikt fästas vid mångfunktionella och flexibla lokallösningar.

Behandling

Stadsfullmäktiges ordförande meddelade att fullmäktigegruppernas ordförande före sammanträdet har varit eniga om att ärendet skulle på stadsfullmäktiges sammanträde bordläggas.

Ordförande Andersson föreslog att ärendet bordläggs och behandlas vid stadsfullmäktiges sammanträde i september 2026.

Efter avslutad diskussion om bordläggningen frågade ordföranden om ärendet enhälligt kunde bordläggas. Eftersom förslaget om bordläggning inte motsattes konstaterade ordföranden att stadsfullmäktige hade godkänt det enhälligt.

Beslut

Ärendet beslutades enhälligt att bordläggas och behandlas vid stadsfullmäktiges sammanträde i september 2026.